

circumscrie performanței, dar și cu o intuiție ce o ajută să nu alunece o clipă în sentimentalism, Medeea Marinescu ne oferă măsura unor disponibilități interpretative poate insuficient valorificate până acum pe scena de scândură, în timp ce Vlad Zamfirescu ne reamintește a fi un „actor de vocație”, cu pendulări delicate între frământările lăuntrice și cele dezvăluite cu o rară impetuoșitate, ori între ironie amară și autoironie, chiar dacă, pe alocuri, intensitatea excesivă a timbrului vocal, la începutul vreunui monolog, nu este deloc productivă, ea riscând să diminueze filonul subteran de poezie și haloul de mister al unei povești altfel neînchipuit de concretă, de crudă și de apropiată vieții.

Teatrul Național Radiofonic – Dumnezeu de a doua zi de **Cornel Mimi Brănescu**. Adaptarea radiofonică și regia artistică: **Claudiu Goga**. Regia de studio: **Milica Creiniceanu**. Regia muzicală : **Patricia Prundea**. Regia tehnică : ing. **Mirela Georgescu**. Redactor : **Costin Manoliu**. Coordonator de proiect : **Magda Duțu**. Cu: **Medeea Marinescu (Ea)**, **Vlad Zamfirescu (El)**. Data premierei: **18 februarie 2007**.

Andreea DUMITRU

Time out – Game over

Dumitru Crudu, Cristian Juncu, Mihai Ignat, recent și Mimi Brănescu, sunt câțiva dintre tinerii autori în vogă care pot fi regăsiți în repertoriul Teatrului Național Radiofonic, grație proiectului „Dramaturgi români contemporani”, coordonat de Magda Duțu.

Nu-mi dau seama în ce măsură poate fi cântărit, apreciat impactul unor astfel de texte asupra unui public atât de special și poate mai puțin dispus să renunțe la audiția în fotoliul comod de acasă și la certificatul de calitate pentru a-și încorda auzul, gustul, curiozitatea în poligonul de încercare al dramaturgiei contemporane. Un astfel de *feed-back* i-ar interesa, cred, în primul rând, pe tinerii dramaturgi, pentru că, dincolo de ispita pe care o reprezintă o audiență mai numeroasă decât cea a unei săli de spectacol și ideea teaurizării propriei creații, radioul poate fi și o capcană. Cât de mult ar putea salva fie și un regizor cu experiență stângăcia, inconsistența, emfaza unor replici, aici mai transparente ca oriunde? Exigența, flerul, receptivitatea și mobilitatea celui care face selecția numelor și a titlurilor propuse mi se pare, de aceea, vitală în acest domeniu. Nu atât diversitatea, cât coerența repertoriului ar trebui luată în considerare. Cum publicul teatrului radiofonic este un public în general gata format, câștigat și un partener de cursă lungă, orice greșeală riscă să-l scoată din calcul atunci când vine vorba de dramaturgia românească de astăzi. Greșeală însemnând, cred eu, amestecul valorilor, al vârstelor, al curentelor, ori virajul brusc, pe nepregătite, spre acea dramaturgie fără tabuuri cu care, știm prea bine, și publicul teatrelor tradiționale s-a familiarizat atât de greu.

Am remarcat, consultând repertoriul deja consistent al programului coordonat de Magda Duțu (din păcate, eu una nu am reușit să țin pasul cu toate premierele lansate în undă), că se simte încă nevoia unei plase de siguranță care să atenueze cumva șocul noutății. Textele, multe în premieră absolută, sunt fie încredințate unor regizori specializați în teatru radiofonic, fie prezentate în lectura unor actori de top. Preferați sunt, cu puține excepții (Claudiu Goga, Cristian Juncu), acei regizori ale căror nume ne-am obișnuit să le auzim rostite mai în fiecare an pe scena Galei UNITER, la Secțiunea teatru radiofonic. De aceea, nu mică mi-a fost surpriza când am descoperit că lor li s-a alăturat de curând, susținând debutul radiofonic al tânărului dramaturg Marius Damian, un *outsider* al acestui *star system sui-generis*,

mai puțin vizibil pe scena mediatică. Și totuși, întâlnirea nu este atât de inedită pe cât ar părea, dacă ne amintim că lui Alexandru Dabija i se datorează, în egală măsură, debutul unor autoare precum Antoaneta Zaharia (pe scena Teatrului „Sică Alexandrescu” din Brașov, cu piesa *Jocul*, devenită, în spectacol, *Vă pupă Piticu' din Franța*) sau Lia Bugnar (la Green Hours, cu textul *Aici nu se simte*).

Născut la Focșani, în 1979, Marius Damian este absolvent al Universității de Artă Teatrală din Târgu Mureș și actor la Teatrul de Stat din Oradea. În 2004, a câștigat premiul de interpretare la Gala tânărilor actor de la Mangalia, iar cu piesa *Mânăncă-ți aproapele* s-a numărat printre finaliștii concursului de dramaturgie organizat de UNITER. Marius Damian face parte, așadar, din familia din ce în ce mai bine reprezentată (dacă îl punem la socoteală și pe Mimi Brănescu) a actorilor preocupați în egală măsură de scris și regie, calități care par să stârnească interesul sau, cine știe, chiar admirația unui regizor cum e Alexandru Dabija, reputat pentru exigența cu care își alege textele pe care le montează.

Și echipa convocată pentru premiera piesei ***Pauza regelui***, prezentată la Teatrul Național Radiofonic în decembrie anul trecut, este una pentru care Marius Damian ar putea fi invidiat de orice dramaturg, debutant sau nu. Marcel Iureș apare în rolul unui rege surmenat care traversează o criză de identitate și, victimă a unui moment de reverie pacificatoare, abandonează lupta, cerând *time out*. Surprinsă cu doi ani mai devreme de întoarcerea soțului, *Regina* (Emilia Dobrin) e nevoită să-și pună amantul pe fugă și să-și mascheze penibila postură printr-o criză de personalitate, această Penelopă cu andreele revendicând subit titlul de primă doamnă emancipată („vreau să trăiesc viața în cele mai tari situații, vreau să mă distrez”). Abdicarea temporară a regelui („am venit să-mi dau și să vă dau o pauză”) îl pune în încurcătură chiar și pe bufonul destul de atipic interpretat de Cristian Iacob (poartă proteză auditivă și se zvonește că ar fi amantul reginei). Comedia nu se joacă însă prea mult în sfere înalte. Pentru înviorarea și democratizarea atmosferei, postul de rege este „scos la concurs”, iar competiția finală se dă între un străjer (Constantin Drăgănescu), convins că „fiecare cetățean are dreptul să spere”) și Prințul moștenitor (un *hip-hopper* cam tâmp sau șmecher – greu de spus – interpretat chiar de autorul piesei!) care nu cere altceva de la viață decât o haină civilă, banală („să-mi zică lumea pe nume, Alin!”).

Regia lui Alexandru Dabija speculează toate resursele ludice și parodice ale unui text nici prea nici foarte foarte, scris însă cu nerv și cu măsură. Actorii se amuză parcă din plin exersând voci, registre și tonalități cu potențial comic, trecând într-o clipită, de pildă, de la fredonarea unui „*What a wonderful world*” comic distorsionat la refrenul popular „*Suflecă pân'la brâu!...*”, într-un peisaj sonor eclectic-amețitor, care te duce cu gândul la post-sincronul unui basm pentru copii în stilul dezinhibat al unui *cartoon* de pe canalul Jetix. E genul de poveste modernă al cărei final nu-ți mai oferă nicio surpriză, ci marchează un semn de punctuație familiar. Odată avansat la rangul de rege, Prințul renunță la toate însemnele demodate ale puterii, se interesează de vistierie și își anunță intenția de a transforma regatul într-o afacere rentabilă: muzeu sau parc de distracții. Viața le joacă întotdeauna astfel de feste „capetelor încoronate” care își iau neinspirate pauze de autoritate. Tot ce le rămâne este să bânuie prin lume cu speranța că mai există încă nostalgici ai teatrului de curte, gata să-i onoreze exclusiv pentru farmecul lor desuet.

Teatrul Național Radiofonic – Pauza regelui de Marius Damian. Adaptarea radiofonică și regia artistică: Alexandru Dabija. Cu: Marcel Iureș, Emilia Dobrin, Cristian Iacob, Marius Damian, Constantin Drăgănescu. Regia de studio: Milica Creniceanu. Regia muzicală: Stelica Muscalu. Regia tehnică: ing. Iulian Iancu. Redactor: Costin Manollu. Coordonator de proiect: Magda Duțu. Data premierei: 10 decembrie 2006.